

[Justitsministeren.]

skal sættes gennemgribende undersøgelser i gang, når det kan gøres meget enkelt ved at ringe til E-chefen og få at vide, at dette har aldrig nogen sinde været inde under det arbejde, E-tjenesten har haft med at gøre. Så kan man sætte kommissioner og udvalg til at lave nok så meget arbejde, det skal være, det kan bare ikke lade sig gøre, når materialerne ikke foreligger. Det er det, jeg har ønsket at påpege. Man kommer ingen vegne ved fortsat at påstå, at der skulle være handlet sådan og sådan. Jeg har til dato ikke det mindste grundlag for, at nogen af disse påstande skulle være i nærheden af sandheden.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Gert Petersen) (SF):

Jeg kom i tanker om, at jeg har glemt — jeg ved for resten ikke, om man kan sige det på dansk — jeg har glemt at få et svar fra justitsministeren. Det må være justitsministeren, der har glemt at give mig svar, men jeg har glemt at rykke for det. Det kan godt være, det hele er urigtigt, hvad der står i aviserne, men så spørger jeg, om justitsministeren måske vil være så elskværdig og flink at undersøge, om de påstande, som senest er fremkommet i Ekstra Bladet om et indbrud, som politiets efterretningstjeneste hævdes at have haft forbindelse med, i SF's kontor i begyndelsen af 1960'erne, om disse påstande har deres rigtighed. Jeg beder altså om at få det undersøgt af justitsministeren.

Justitsministeren (Orla Møller):

Det var netop dette spørgsmål, jeg gav et svar på. Det har jeg undersøgt. Der er intet om det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Førmanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af tinglysningsloven. (Rentetilpasningslån).

(Lovforslag nr. 242. Fremsat 6/4 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ejler Koch (S):

De gældende regler om finansiering af nybyggeriet kan ofte føre til ulykkelige konsekvenser, fordi obligationskurserne på en enkelt bestemt dag er bestemmende for renten i meget lang tid fremover. Socialdemokratiet kan derfor hilse med tilfredshed, at regeringen som en forsøgsordning har godkendt, at finansiering af nybyggeriet i særlig realkredit kan ske ved udstedelse af de såkaldte rentetilpasningslån, således at renten kan justeres hvert femte år. Samtidig betyder det en finansiering af nybyggeriet med korte lån med en løbetid fra 1-5 år, hvilket skulle give højere kurser på obligationerne og dermed et mindre kurstab og dermed mindre udgifter for de byggende.

Da der imidlertid er rejst tvivl om, hvorvidt disse lån vil kunne opfylde betingelserne i tinglysningsloven om, at indholdet af et dokument skal være endeligt fastsat for at kunne tinglyses, ønsker regeringen indsat en bestemmelse i tinglysningsloven, der udtrykkeligt sikrer, at rentetilpasningslånene kan tinglyses.

Socialdemokratiet kan give dette forslag sin tilslutning, idet vi finder det ønskeligt at undgå en lang juridisk usikkerhed omkring disse låns lovlighed, således som vi for tiden har det vedrørende tinglysning af indeksregulerede lån. Vi kan derfor tilsige lovforslaget en velvillig og hurtig behandling.

Elsbeth Koch-Petersen (V):

Dette lovforslag skal ved en ændring af tinglysningsloven muliggøre tinglysning af rentetilpasningslån. Det ser jo teknisk og uskyldigt ud, og det er vel også sådan, man gerne har villet have det skulle opfattes. Men det, der her er tale om, er jo et forslag, der særlig i den nuværende økonomiske situation er af radikal betydning. Forslaget indebærer en undtagelse fra tinglysningslovens hovedregel om, at et pantebrev kun kan tinglyses, såfremt dets indhold er ende-

[Elsebeth Kock-Petersen.]

ligt fastsat. Regeringen ønsker nu at indføre et system, hvorefter et lån i fast ejendom med f.eks. 20 års løbetid skal opdeles i perioder af 5 år med refinansiering hvert 5. år ved salg af nye obligationer med 1-5 års løbetid. Hvad betyder det for samfundsøkonomien?

Folketinget har jo den 26. marts i år be- myndiget ministeren til at optage inden- landske statslån på i alt 19 mia kr.; det har man gjort med bekymring over, hvorledes det kan belaste obligationsmarkedet, men selvfølgelig af nødvendighed på grund af statskassens underskud. Det er netop tan- ken, at disse lån skal have en kort løbetid: fra 1-7 år. Nu ønsker regeringen så yderligere at belaste obligationsmarkedet med en reel risiko for yderligere kursfald og rentestig- ning. Det er ikke det, venstre mener vi trænger til netop nu.

Hvad betyder det videre for den enkelte? Som lovforslagets bemærkninger siger, vil rente og ydelse og størrelse af obligations- gælden i de efterfølgende 5-årige perioder være ukendt for den pågældende låntager ved lånets optagelse. Dette ses ikke at har- monere med ideen bag realkreditinstitutter og heller ikke med de hidtidige bestræbelser, der jo er gået ud på, at bygherren så tidligt som muligt til fulde skulle være klar over de økonomiske konsekvenser. Det vil også animere til yderligere at satse på fremtidige lønstigninger som forudsætning for at kunne sidde i eget hus. Med den indkomspolitik, folketing og regering har bundet sig til, bør man afholde sig fra at indføre noget, der for mange vil forudsætte en lønstigning. Det er endvidere heller ikke nemt at se — men det kan justitsministeren eventuelt redegøre for — helt konkret, hvilke problemer det i virkeligheden er man vil løse med dette forslag. Jeg må endelig spørge, hvad det betyder, når der står, at denne ordning kun skal være en begrænset forsøgsordning.

Som det fremgår, stiller venstre sig meget skeptisk over for dette lovforslag.

Tange (FP):

Vi har her i landet været stolte af vort realkreditsystem, og det har jo også fun- geret godt i mange år. Indtil 1960erne var det sådan, at kreditforeningerne udstedte obligationer på helt op til 60 år, og renten

var omkring 4, 5, 6 pct., og disse obligatio- ner kunne sælges til fornuftige kurser. Men så sker der det i 1960 og fremefter, at vi be- gynder at optage lån i udlandet, vi får pumpet en masse penge ud herhjemme i vores pengesystem, og det betyder inflation, og det har haft betydning for obligations- kurserne: det betød fra først i 1960erne, at obligationskurserne begyndte at falde. Her må man nok sige, at der er grund til at nære den største respekt og beundring for kredit- foreningernes fantastiske evne til at ind- rette sig efter de økonomiske forhold her i landet.

Det startede med, at man satte renten op til 7 pct., så 8 pct., så 9 pct., så 10 pct., men intet hjælp: kurserne fortsatte med at falde. Samtidig blev man klar over, at løbetiderne indtil 60 år var for lange. Dem nedsatte man så til 40 år, så til 30 år, så til 20 år, og nu er man efterhånden kommet ned på 10 år, men det hjalp ikke ret meget. Så gik man så over til at udstede kontantlån, hvor man fik fuld kurs for lånene, men hvor til gen- gæld renten var meget høj, og det gav selv- følgelig den fordel, at de, der fik lånene, kunne trække renterne fra uden at lide kurstab, som ikke kan trækkes fra.

Men alle disse finesser og ændringer i realkreditsystemets obligationer er jo ud- tryk for, at vort pengesystem er i uorden herhjemme. Det er udtryk for, at ingen har tillid til obligationer, at ingen ønsker at købe dem, alle vil se kontanter og bruge pengene hurtigst muligt, ingen vil spare op, alle vil bruge pengene.

Nu er vi altså kommet til det sidste skud på stammen, og det er obligationer på 1, 2, 3 og 4 år, og når det 5. år er kommet, skal resten indløses, og der skal udstedes nye obligatio- ner.

Fremskridtspartiet ser sådan på det, at når kreditforeningerne ønsker det og der er folk, der eventuelt kunne ønske at få disse lån, skal de også have mulighed for og lov til det, og der skal ikke være nogen hindrin- ger i tinglysningsloven. Vi kan derfor gå ind for lovforslaget, men på den anden side må vi sige, at vi i høj grad vil advare de menne- sker, der indlader sig på disse transaktioner og får disse lån, fordi de jo ikke rigtig ved, hvor de er henne, når de 5 år er gået. Men fortsætter vi, som vi har gjort i de sidste 15, 16, 17 år, er der selvfølgelig ingen risiko

[Tange.]

ved det, så vil det jo være lyse tider, når folk skal have lånet ombyttet til sin tid, fordi pengene er meget mindre værd, og så er der ingen ko på isen. Men det kan gå galt, hvis konjunkturerne pludselig standser, inflationen standser og pengenes værdi bliver konstant. Så kan det blive meget tvivlsomt, om der er nogen fordel ved at optage disse lån, men det må hver især jo gøre op med sig selv.

Jeg er sådan set enig med fru Elsebeth Kock-Petersen i, at disse lån konkurrerer med de korte statsobligationer, man har udstedt for nylig, og det er mig for så vidt en gåde, at justitsministeren har kunnet få finansministerens og økonomiministerens tilladelse til at foreslå denne ændring i tinglysningsloven, men det er jo ikke vort problem, det er socialdemokratiet og regeringens problem, så det skal vi ikke blande os i. Det er givet, at disse lån er i strid med den aftale, man har indgået mellem socialdemokratiet, venstre, det radikale venstre, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, for dér står det højt og tydeligt, at de pengepolitiske foranstaltninger, der skal modvirke den forøgede likviditet, tilrettelægges således, at de ikke griber forstyrrende ind på obligationsmarkedet. Jeg tror ikke på, at de ikke vil gribe ind, selv om man ikke lavede denne lov om og staten var alene med de kortfristede obligationer: de ville alligevel skade obligationsmarkedet. Men det må gå, som det bedst kan. Der er jo ingen, der vil høre på vore besparelsesforslag, så vi kan gå ind for lovforslaget ud fra det synspunkt, at folk skal have lov til at tinglyse de lån, som man kan blive enige om sammen med kreditforeningen.

Gudme (RV):

Om årsagen til, at vi nu skal lave tinglysningsloven om, nemlig rentetilpasningslånene, skal jeg ganske kort melde, at vi fra radikal side ikke er særlig begejstrede for denne nyopfindelse. Vi betragter det som en krampetrækning for at prøve på at stive et hårdt belastet obligationsmarked af, og vi har den tro, at man i stedet for at trække sig i krampe hellere skulle prøve på at gå nye veje såsom at forsøge at gennemføre en indeksbelåning eller gennemføre en obligatorisk forhåndsbelåning.

Men det forekommer mig at være for smed at rette bager, hvis vi skal tage en diskussion med justitsministeren om dette. Da hans kollega boligministeren — jeg vover næsten at sige klogeligt — ikke er til stede her i salen i dag, synes jeg, at den debat hellere må vente til en anden og bedre lejlighed.

Jeg vil i hvert tilfælde gerne sige, at det aldrig nogen sinde kunne falde os ind at benytte vores manglende sympati for rentetilpasningslånene til at sige nej til at foretage en nødvendig ændring i tinglysningsloven, altså at udnytte en formel hindring for at kunne få tinglyst sådanne lån. Hvis man skulle sætte sig imod rentetilpasningslånene, må det drøftes ved anden lejlighed.

Derfor kan jeg med hensyn til det rent konkrete sige, at den ændring, der nu foreslås i tinglysningsloven om, at pantebreve med rentetilpasningslån kan passere uden retsanmærkning, ser ud til at være den rigtige. For vort vedkommende kunne vi, da det jo ser ud til at begynde at knibe med tiden, anbefale dette gennemført med det samme uden udvalgsbehandling, så vi kunne få en lov vedtaget i løbet af den kommende måned eller måske den næste uge, men da jeg jo nu har hørt visse indvendinger fra de to foregående ordførere, forstår jeg, at vi i hvert tilfælde ikke undgår udvalgsbehandling, og lad mig så bare tilkænde-give, at vi såvel under denne udvalgsbehandling, som når vi ser lovforslaget her-nede i salen igen — forventeligt inden længe — vil stemme for dette forslag.

Hagen Hagensen (KF):

Det kunne måske være fristende at fortsætte en drøftelse her af spørgsmålet om alle mulige slags låneformer, men det er vel egentlig ikke det, sagen drejer sig om. Vi kunne også komme ind på at drøfte, hvor hårdt belastet vort obligationsmarked er, men det er heller ikke det, sagen drejer sig om. Om man kan lide den foreslåede låneform med rentetilpasningslån eller ej, kommer sådan set ikke dette lovforslag ved; det, vi skal drøfte her, er en teknisk behandling af en tilføjelse til tinglysningsloven.

Jeg vil dog godt sige i anledning af de faldne bemærkninger, at der kan være meget forskellig vurdering af, om rentetilpasningslån nu også ligefrem er lykken, og

[Hagen Hagensen.]

der er derfor også tale om, forstår jeg, fra den minister, under hvis ressort det hører — og det er jo altså ikke justitsministeren — at man vil lave en forsøgsvis ordning inden for et meget begrænset område og derved se, hvordan det kommer til at virke.

Så er der rejst nogen tvivl i denne forbindelse om, hvorvidt den gældende tinglysningslovs bestemmelser gør det muligt at lyse pantebrev af den type, der her bliver tale om, og på baggrund af den tvivl har man valgt at fremsætte det foreliggende lovforslag. Jeg synes, det ville være aparte, om man skulle benytte en anden form for mening om det materielle til at hindre muligheden for at få lyst pantebrev af den ene eller den anden type. Jeg kan for så vidt beklage, at man på grund af tidnød — sådan er det beskrevet i bemærkningerne — ikke har kunnet tage stilling til, om lovforslaget skulle omfatte endnu flere former for udlån af den ene og den anden art, således at vi kunne have fået klaret mere nu.

Forholdet er det, at vi sikkert trænger til forskellige, så varierede låntyper som muligt, for at der kan blive den bedste mulighed for dem, der skal låne, til at bedømme, hvorledes de bør optage deres lån.

Jeg skal altså i denne forbindelse holde mig fra at komme ind på betragtninger om det materielle, der ligger til grund for rentetilpasningslånene, og blot sige, at vi er rede til at medvirke til en hurtig og saglig behandling af dette lovforslag; så må de andre forhold tages op i en anden forbindelse.

Poul H. Møller (KrF):

Rentetilpasningslån er en interessant nykøbelse inden for realkreditområdet, men konsekvenserne af den foreslåede 5-årige renteberegning er ikke sådan umiddelbart overskuelige. Det vil utvivlsomt, som det også er anført i bemærkningerne til lovforslaget, stille betydelige krav til kreditforingerne. Der foreligger dog allerede en lempelse, såfremt den 5-årige regulering af pantebrevsrenten og størrelsen af afdragene ikke skal tinglyses.

Men vi i kristeligt folkeparti mener, at den foreslåede ændring utvivlsomt indebærer mange fordele, men altså formentlig også visse ulemper. Da der imidlertid er tale om

en forsøgsordning, der foreløbig kun skal omfatte ejerboliger til helårsbeboelse, altså ejerlejligheder, vil vi gerne medvirke til, at dette forsøg kan bringes til udførelse, og vi tilsiger derfor hurtig og velvillig behandling i udvalget.

Kaj Hansen (DKP):

Nu behøver man ikke at være så formel som hr. Hagen Hagensen: det kan godt være, det er tinglysningsloven, vi behandler, men det er jo reelt rentetilpasningslån, det drejer sig om. Det betyder, at låntageren får et lån, som han efter 5 år hverken kender rente eller ydelse på; låntageren skal hæfte for et dokument, hvis indhold ikke er endeligt fastsat. Vi er imod, at folk skal købe katten i sækken, og vi troede faktisk også, at regeringen var imod den slags uigennemsigtige dokumenter. Vi havde jo en debat om bagmandsvirksomhed, det grå pengemarked og ågervirksomhed, hvoraf det fremgik, at regeringen ønskede rene og klare linjer. Det tyder dette forslag i hvert fald ikke på.

I forvejen er det jo mere end slemt med uigennemsigtheden af byggeriets finansiering. I septemberforliget af 8. september 1975 fandtes i afsnit 5 følgende sætning:

„Der sigtes mod en lavere og stabil obligationsrente.“

Siden september er obligationsrenten steget med over 3 pct., og det betyder f. eks., at de mennesker, som i september i tillid til septemberforliget begyndte at bygge et hus, nu skal optage ca. 50.000 kr. større lån, end de regnede med dengang, for at få huset finansieret. Det er i virkeligheden en situation, som er meget kynisk over for dem, der i tillid til lovgivning og forligspartierne gav sig til at sætte byggeri i gang. Rentetilpasningslånene betyder jo, at lån bliver dyrere efter de første 5 år, når inflationen skal lægges til.

Jeg vil give regeringen et meget godt råd, og det er: træk det her juks tilbage og sæt så alle kræfter ind på at bringe renten ned, for det er jo det, det drejer sig om. Regeringen bør omgående standse salget af statsobligationer, for udbuddet af disse statsobligationer er jo netop med til at drive renten i vejret, og så kan det ikke hjælpe noget, man kommer med sådan nogle krummelurer af lovforslag, som der her er

[Kaj Hansen.]

tale om. Det, man skal sigte imod, er det, det virkelig drejer sig om, og det er at bringe rentefoden ned; så kan man undgå sådan noget som dette.

Erik Bauer (CD):

Centrum-demokraterne er positive over for den foreslåede ændring af tinglysningsloven, da vi går ind for fremme af ejerboliger og for at sikre dem fornuftige vilkår. Også den 5-årige rytme med hensyn til obligationsrenter og -afdrag tiltaler os umiddelbart. Vi skønner, det er et interessant eksperiment, der adskiller sig tydeligt fra de traditionelle låneformer.

Vi tilsiger altså lovforslaget en hurtig og velvillig behandling.

Wilhelm (VS):

Hvad angår tilknytningen mellem dette forslag og de almindelige betragtninger over f. eks. de kortløbende statsobligationer, skal jeg ikke gentage det, hr. Kaj Hansen og fru Elsebeth Kock-Petersen har sagt, da jeg stort set er enig deri. Men der er nogle andre ting ved dette her, som måske nok er lidt mere tekniske, men alligevel.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at nogen ordfører kan tale om, at dette giver mere betryggende vilkår, og det hverken for de mennesker, der kommer til at bo i lejeboliger, eller for dem, der kommer til at bo i ejerboliger. Hvis vi tænker os, at dette havde eksisteret bagud — og man skal somme tider vogte sig for ikke at være bagklog — hvis man f. eks. i sommeren 1965 havde finansieret et boligbyggeri med rentetilpasningslån af denne type, ville man næsten have fået fordoblet sine kapitaludgifter, når man skulle hen og refinansiere efter 5 års perioden, for dér ramlede man lige præcis ind i den top, der var i sommeren og efteråret 1970. Det ville man altså hvert 5. år stå med både som lejer og som bolig-ejer i stedet for den ene gang, hvor man skal hen og konvertere byggelånene til obligationer og drive det dér hasardspil og se, om man nu overhovedet kan bære at bo i det hus, man har forestillet sig man skulle bo i, alt efter hvad renten er den dag og på det tidspunkt; man ville altså hvert 5. år komme til at stå i den situation, at man skulle ryste halve år i forvejen for, hvordan renten ville

ligge lige i det halvår, hvor man skulle refinansiere. Jeg kan ikke se, det er spor mere betryggende end det, man har nu.

Vi kan tage dem, der gik i gang med byggeriet i 1969 og skulle refinansiere i 1974 med den rentetop, der var dér. Det ville også være næsten en fordobling af deres boligudgift lige pludselig.

Eller vi kunne tænke os dem, for hvem første udstedelse var i 1974, hvor man taler om de sorte huse. De skulle blive hjulpet gennem dette, hvis renten ellers falder — hvis nogen tror på det — men de vil jo først blive hjulpet efter 5 år, og det er de første 5 år, der er de vanskeligste, for inflationen har ædt noget af det, og derfor er der ikke så megen hjælp at hente i dette her.

Dertil kommer, at jeg ikke mener, dette lovforslag er særlig gennemarbejdet. Jeg mener, det er temmelig uoverskueligt, hvilke andre ting end dem, regeringen lige har forestillet sig, der åbnes mulighed for, hvis man vedtager en ændring af tinglysningsloven som den, der ligger på bordet her. Der står ganske vist: pantebreve til realkreditinstitutter, som er godkendt af staten — jeg ved ikke, om det er pantebrevene, der er godkendt af staten, eller det er realkreditinstitutterne, der er godkendt af staten — men jeg synes, der åbnes for et hul her, som er langt, langt mere vidtgående end lige til det, regeringen måske har tænkt sig, og som jeg heller ikke synes er genialt. Men hvis det er nogen som helst mulighed for et hul, der rækker derudover, ved vi også af bitter erfaring, at de private hajer på boligmarkedet her i landet er betydelig mere smarte og kløgtige til at opsnuse huller, end ministeriernes embedsmænd er, og det vil blive udnyttet, og det har altid vist sig, at bagefter er det fantastisk vanskeligt at lukke et sådant hul, selv om alle, der vedtog det, måske var enige om, at det ikke skulle forstås på den måde; tænk bare på anpartshullet, der var i lige præcis tinglysningsloven. Derfor synes jeg ikke, at der er nogen grund til at arbejde særlig seriøst videre med dette.

Jeg vil til sidst blot hæfte mig ved, at den socialdemokratiske ordførers begrundelse jo i virkeligheden gik på en ting, der overhovedet ikke nødvendiggør en rentetilpasningslov af denne art, for den gik på — og dér synes jeg hr. Ejler Koch har evig ret — at

[Wilhelm.]

det er vanvid, at man skal være bundet til en bestemt dag med en særlig høj rente at skulle konvertere sine bygge lån til obligationer. Men det ville jo kunne ændres, hvis bare man gennemførte det, der står i bilag 78 til boligudvalget, hvor man var begyndt at diskutere rentetilpasningslånene, den ordning, der går ud på, at der ikke er nogen enkelt dags rente; der er halvårsgennemsnit eller for den sags skyld helårsgennemsnit, så man i hvert fald udjævner de allerallerværste toppe og dale i disse rentesvingninger. Men det ville sådan set ikke på nogen som helst måde nødvendiggøre den foreslåede tilbagevendende refinansiering hvert 5. år, som simpelt hen må gøre folk utrygge hvert 5. år med hensyn til, hvad renten nu vil være. Jeg ved godt, det så ikke er en enkelt dag, men man tænker sig — det står ikke i lovforslaget, men det står i det bilag, jeg har omtalt — et halvårsgennemsnit, og det gør det lidt mindre drastisk, men selv halvårsgennemsnittet fra efteråret 1974 eller halvårsgennemsnittet fra andet halvår af 1970 ville betyde en fantastisk lejestigning for de folk, der var startet på deres finansiering lige præcis de fem år før. Jeg kan derfor ikke se, det giver nogen som helst tryghed, jeg kan ikke se, det løser nogen som helst af problemerne. Vi er enige om, det er vanvittigt, som det foregår, og at der i virkeligheden skulle helt andre drastiske ting til, men selv inden for lapperisektoren mener jeg ikke at dette løser de problemer, man foregiver.

Justitsministeren (Orla Møller):

Det var naturligvis at forvente, at en diskussion omkring selve rentetilpasningslånene ikke kunne undgås, men som det er sagt af mange af ordførerne, er det altså ikke det problem, der står til drøftelse i dag.

Hr. Tange var inde på, at jeg skulle have fået tilladelse fra finansministeren og boligministeren til at fremsætte et sådant forslag. Nej, jeg har følt mig i den situation, at jeg skulle hjælpe dem til at klare sig igennem med det forslag på den bedste måde, og derfor var en ændring af tinglysningsloven nødvendig for at skabe den nødvendige sikkerhed for, at disse rentetilpasningslån kan få den ordentlige behandling.

Jeg kan ikke trods det, jeg har sagt om,

at det ikke er materien, rentetilpasningslån, der skal diskuteres, afholde mig fra en lidt drilagtig bemærkning til venstres ordfører, fru Elsebeth Kock-Petersen. Det forholder sig sådan historisk, at det var en boligminister i regeringen venstre, der fremsatte tanken om, at sådanne rentetilpasningslån kunne være en udmærket idé, men selvfølgelig har man også i partiet venstre lov til at have et standpunkt, til man tager et nyt.

Hr. Hagen Hagensen og hr. Wilhelm var inde på noget, jeg anser for at være langt vigtigere at få diskuteret i forbindelse med det forslag, der er til behandling, nemlig spørgsmålet om, hvad det egentlig er, der sker, når vi laver denne ændring i tinglysningsloven. Hr. Hagen Hagensen havde ønske om, at vi måske skulle have taget en bredere åbning. Jeg tager det som udtryk for, at hr. Hagen Hagensens opfattelse er den, at vi har forsøgt at holde os meget snævert til dette ene bestemte område, som det her drejer sig om. Derfor lyttede jeg naturligvis også med stor opmærksomhed til hr. Wilhelms udtalelser om, at der måske er en bredere adgang end egentlig tilsigtet. Det er helt sikkert, at vi i justitsministeriet har forsøgt at få det begrænset helt klart til denne konkrete situation, som vi taler om, nemlig rentetilpasningslånene, og jeg skal love hr. Wilhelm, at vi vil kigge på det endnu en gang og sikre os, at det eksakt er det, der bliver tale om.

Til hr. Kaj Hansen kan jeg sige, at jeg naturligvis vil videregive det gode råd til boligministeren, og jeg skal gøre det med et ordret citat af det, der blev sagt her på talerstolen. Jeg er ikke sikker på, at han vil lytte særlig godt til det råd, men jeg skal gøre det.

Til sidst vil jeg sige, at jeg er taknemlig for, at der har været en bred tilslutning til gennemførelsen af dette lovforslag, selv om der jo altså også har været skeptiske bemærkninger til selve materien, rentetilpasningslånene.

Ejler Koch (S):

Det er blot i anledning af hr. Wilhelms bemærkning om, at der skulle være et hul i forslaget om, hvorvidt det skulle være realkreditinstitutterne eller pantebrevene, der skulle godkendes af staten. I bemærkningerne til lovforslaget står der klart og utve-

[Ejler Koch.]

tydigt „lån ydet af realkreditinstitutter, der er godkendt af staten“, og så henvises der til nogle bestemte love. Der kan således ikke herske den mindste smule tvivl om, at der kun kan være tale om lån, der er udstedt af offentligt godkendte institutter, og derfor må man vel sige, at tanken om, at der skulle ske misbrug herfra, og så henviser til bagmandskriminalitet osv., nok er at drive spillet et nummer for vidt.

Hvad angår det sidste spørgsmål, hr. Wilhjelm fik fat på i min ordførertale om, at det reelle problem var, at det ikke var en enkelt dags rente, men en gennemsnitsbetragtning, der skulle ligge til grund for renteberegningen for realkreditinstitutterne, og at det burde man gøre hele vejen rundt, kan jeg sige til hr. Wilhjelm, at jeg har drøftet dette spørgsmål med boligministeren og har forstået på ham, at han er indstillet på at prøve at arbejde videre med det problem også i anden form for realkredit end i de rentetilpasningslån, der her er tale om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om film og biografier [af Poulsgaard m. fl.].

(Lovforslag nr. 218. Fremsat 17/2 76).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den under punkt 12 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om film og biografier [af Ninn-Hansen m. fl.].

(Lovforslag nr. 229. Fremsat 12/3 76).

Lovforslagene sættes til forhandling.

555 Ff

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Mathiasen):

Med lovforslag nr. 218 [af Poulsgaard m. fl.] vil fremskridtspartiet standse så at sige alt, hvad der i dag foregår inden for rammerne af loven om film og biografier.

Regeringen kan under ingen omstændigheder medvirke til dette lovforslag. Regeringen har den opfattelse, at der fortsat bør være en dansk filmproduktion og en filmstøtte til fremme af filmkunsten i Danmark.

Lovforslag nr. 229 [af Ninn-Hansen m. fl.] går ud på, at ministeren for kulturelle anliggender skal kunne ændre beslutninger truffet af filminstituttets bestyrelse, hvor denne bestyrelse hidtil har kunnet handle selvstændigt, og forslaget går endda ud på, at det skulle være med tilbagevirkende kraft, idet enhver beslutning, der kan føre til udgifter efter 11. marts 1976, skal kunne ændres.

Den konkrete hensigt med forslaget har dog helt åbenbart været at give mig hjemmel til at gribe ind, hvis den nuværende institutbestyrelse havde fornyet den foregående bestyrelses tilsagn om produktionsgaranti til Jens Jørgen Thorsen og hans Jesusfilm. Det gjorde den som bekendt ikke.

Om det principielle i forslaget må jeg have lov at gentage, hvad forslagsstillerne også selv gør opmærksom på, nemlig at tinget i dette folketingsår på ny har nedsat det udvalg, hvis opgave er at afgive en beretning om de eksisterende muligheder for ministerkontrol med bevillingerne med særligt henblik på, om der bør foretages ændringer i de gældende love om kunststøtte med hensyn til administration og appelmuligheder.

Det er oplyst for mig, at der i øjeblikket foregår en række undersøgelser til brug i udvalget med henblik på en afklaring af hele problematikken.

Jeg har tidligere understreget og gør det gerne igen i dag, at vi ikke på grund af enkelttilfælde må lade os forlede til at kaste vrage på de grundlæggende principper for bl. a. filmstøtten, som hidtil har haft bred tilslutning. Jeg ønsker ikke at være smagsdommer, og jeg tror ikke, det er lykken, at skiftende ministre skal være det. Jeg ser gerne det princip opretholdt, at kyndige folk udpeget for et kort åremål løser opgaven.